

OPUSCULUM

11/2014

MĚSÍČNÍK ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ RODINY

OBSAH

Zprávy z provincie	1
Ohlédnutí za setkáním dominikánské rodiny	3
Prosby o modlitby	5
Laická sdružení svatého Dominika	5
Krystal OP	7
Salve	8
Nové knihy	10
Ze světa	10
J. H. Štěpánková: Bud'te svatí, ne „svatí“	11

OPUSCULUM

Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko
České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká

Nám. Chuchelských bojovníků 11/5, 159 00 Praha 5

e-mail: ester@op.cz

č. účtu: 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

**Roční předplatné (11 čísel) včetně poštovného
je 280 Kč.**

Internet: opusculum.op.cz

Uzávěrka dalšího čísla: 25. 11. 2014

KALENDÁŘ AKCÍ

- **22. 11. 2014** Stálé studium v Praze
- **24.–26. 4.** Setkání formátorů LSSD na Svatém Kopečku
- **31. 5. – 7. 6. 2015** Dny víry v Praze
- **17. 10. 2015** Setkání České domini-kánské rodiny v Praze

DOMINIKÁNSKÁ 8

Knižní salón Krystalu OP

Charles Journet: O posledních věcech
středa 12. listopadu 2014 v 19.30 hod.
moderuje fr. Benedikt Mohelník OP

Rozpravy o církví

Nevěsta Kristova

církev a duchovní život
6. listopadu 2014 v 19.30 hod.
Hosté: Jaroslav Brož, Jan Houkal

Kdo není s námi...

aneb kdo patří do církve
20. listopadu 2014 v 19.30 hod.

Literární večery

Já doufám v Tebe

pořad z úryvků dopisů Milady Horákové a Růženy Vackové
27. listopadu 2014 v 19.30 hod.
Připravují: Pavla Sovová, Irena Pulicarová

25 let svobody

představení nového čísla revue Salve
13. listopadu 2014 v 19.30 hod.

PLZEŇSKÝ KONVENT

Přednášky

Teologie víry

6. 11. v 19.15 přednáší fr. Tomáš Pospíšil OP
v sále kláštera.

<http://plzen.op.cz>

KONGREGAČNÍ SESTRY

Cyklus setkání Abram – hledám povolání

Pro děvčata od 18 do 30 let. Téma prvního setkání: Pravda – modlitba, sebepoznání, sebepřijetí. Místo a termín konání: Praha 21.–23. 11. Přihlášky a dotazy do 17. 11. na adrese abram@dominikanky.cz.

Rekolekce pro děti – Dávej a nepočítej

Srděčně zveme všechny děti 5.–7. 12. na víkendovou rekolekci do našeho kláštera v Praze, kam možná přijde i Mikuláš. Cena 150 Kč. Přihlášky do konce listopadu na adrese roberta@dominikanka.cz.

Ubytování v KDS

Katolický domov studujících nabízí během školního roku (350 Kč/200 Kč) i letních prázdnin (300 Kč/180 Kč) ubytování v centru Prahy. Více informací na <http://kds.op.cz>
<http://www.dominikanky.cz>

DNY VÍRY PRAHA 2015

Od září se opět budeme scházet na společných modlitbách za Dny víry. Až do května 2015 budou v pravidelných termínech – vždy čtvrtou středu v měsíci od 19.00 u sv. Vojtěcha (v Pastoračním středisku v Kolejní 4 v Praze).

Zveme vás i vaše spolupracovníky. Prosím pošlete tuto informaci dál.

(Čtvrtou středu v prosinci, tj. 24. 12., společná modlitba nebude.)

Martin Me2d Rosenbaum

DOMINIKÁNI NA FACEBOOKU

<http://www.facebook.com/groups/435180273216709/>

<http://www.facebook.com/KrystalOp>

<http://www.facebook.com/Dominikanska8>

STÁLÉ STUDIUM (Praha 22. listopadu 2014)

Milí bratři a sestry,

zvu Vás na naše plánované setkání stálého studia, podzimní termín (sobota před slavností Ježíše Krista Krále), letos dne 22. listopadu 2014, do Prahy.

Téma letošního roku je *Pojetí osoby a jejího jednání*. První přednášku letos na podzim bude mít P. David Peroutka OCD, Th.D., odborník na filosofii, na téma *Osoba a osobní identita*. (V jarním termínu bude mít 18. 4. 2015 v Olomouci přednášku doc. Tomáš Machula, děkan Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, náš terciář, na téma *Vztah vlitých a získaných ctností*.)

Časový plán dne:

7.00 ranní chvály s hodinkou četby + rozjímání v zimním chóru (kaple sv. Zdislavy) cca 8.10 snídaně; 9.00–12.00 přednášky s diskusí; 12.20 sexta v zimním chóru; 12.30 oběd, po něm rekreace; po rekreaci společný program; po něm možnost osobních setkání nebo odjezdu (18.00 růženec, 18.30 konventní mše sv., po ní nešpory, vše v kostele; pak večere)

Nahlášení jmen účastníků kvůli stravě prosím do úterý 18. 11. 2014, dále jména bratří, kteří by chtěli ubytování (s upřesněním, odkdy dokdy) také do úterý 18. 11. prefektu pro hosty fr. Piovi Oláhovi – host.praha@op.cz.

Vezměte si s sebou, prosím, české breviáře.

Prosím a žádám představené, aby umožnili a zajistili účast bratří.

Těším se na viděnou.

*fr. Damián Němec OP
regent studií*

Nový převor olomouckého kláštera

Dne 30. září 2014 skončilo tříletí služby našeho převora P. Cyrila Molnára OP, jemuž děkujeme za službu v nelehkém období, kdy mj. z našeho středu odešli na věčnost P. Dominik Marek OP a P. Mikuláš Buzický OP.

Dne 7. října 2014 byl zvolen novým převorem na další tříleté období P. Jindřich Poláček. Otec provinciál Benedikt Mohelník OP jeho volbu potvrdil dne 10. října 2014, P. Jindřich se svého úřadu ujal oficiálním přijetím volby, složením vyznání víry a přísahy věrnosti při plnění úřadu vykonávaného jménem církve v průběhu slavení večerních chval v neděli 12. října 2014.

Vyprošujeme mu podporu v modlitbě i praktické spolupráci celého našeho společenství bratří v klášteře i společenství shromažďujícího se různým způsobem kolem našeho kláštera a kostela.

<http://olomouc.op.cz>

Zprávy od mnišek

S radostí vám oznamujeme, že naše komunita v Praze-Lysolajích se rozrostla o další členku. 7. října 2014 vstoupila do našeho kláštera kandidátka, která s námi již po několik let byla v úzkém kontaktu, a zahájila tak období postulátu, t.j. roční zkušební dobu, nutnou podle našich pravidel před přijetím do noviciátu.

Ve dnech 8.–14. října 2014 se v klášteře mnišek ve Znojmě konalo v pořadí již druhé setkání sester ve formaci z polských a českých klášterů. Komunita z Prahy-Lysolají na ně vyslala tři sestry. S. Marii jako organizátorku a moderátorku, a novicmistrovou s. Pavlu a postulantku Janu jako účastnice. Setkání se zúčastnilo celkem deset sester z Čech, Moravy a Polska. Program obsahoval duchovně-intelektuální část, možnost kreativní práce a vzájemné sdílení. Přednášky si připravili P. Damián Němec OP, s. Marie z lysolajské komunity, s. Růžena ze znojmského kláštera a psycholožka a představená polských dominikánských laiků paní Małgorzata Mazur. Našel se čas i na kulturní program, který spočíval v návštěvě klášterního kostela a jeho krypty. Znojmským sestrám, našim hostitelkám, patří velký dík za milé přijetí.

<http://moniales.op.cz>

JE-LI DŮM VNITŘNĚ ROZDĚLEN, NEOBSTOJÍ Ohlédnutí za setkáním dominikánské rodiny

Německý terciář Klaus Bornewasser mluvil na setkání o laicích ve světě a vyprávěl historku o vietnamských terciářích, která mu připadala nesmírně legrační. Když totiž komunistický režim ve Vietnamu váhal, které církevní aktivity povolit, zdály se mu vhodné kostelní sbory a třetí řád svatého Dominika. Komunisté totiž mysleli, že když ho kněží a biskupové považují za třetí řád, řád třetí kategorie, nebude nejspíš nijak nebezpečný.

V nás ta anekdota nezbudila příliš velké veselí. Jednak si dobře pamatujeme, co jsme prožívali za absurdnosti za komunistů, jednak jsme v duchu uvažovali, jestli naši bratři taky nejsou komunisti. Protože u nás si terciáři taky připadají jako věřící třetí kategorie.

Občas přemýšlím, jestli otec Cyprián před rokem mluvil jen za sebe nebo vyjádřil názor všech bratří, když napsal do OPuscula, že dodnes nepochopil, k čemu třetí řád je. Připomíná mi to poněkud Natanaelovu poznámku z evangelia: „Z Nazareta? Co odtamtud může vzejít dobrého?“ (Jan 1, 46) Je asi zbytečné připomínat, že svatá Zdislava byla také jenom terciářka.

Velmi mě mate, že když jde o osobní styk, jsou bratři opravdu skvělí, připraveni vyslechnout, poradit, nasazovat se. Jako jednotlivci si nemůžeme na nikoho stěžovat.

Že by jednotlivci jako aktivní farníci postoupili do vyšší kategorie věřících? Ale jakmile se chceme postavit před bratry jako LSsD, čeká nás dost chladné přijetí. Je to snad tím, že je to pro ně pouze nařízená povinnost? Nebo jsme pro ně pouze farníci, povinni dělat publikum a přispívat do kasičky? Jak máme rozumět takové schizofrenii?

Mottem letošního roku příprav na jubileum bylo Dominikánští laici a kázání. Hodně jsme si od toho slibovali. Těšili jsme se, že bratři konečně uslyší, čím se zabýváme, a třeba nakonec pochopí, k čemu ten třetí řád je. V rámci setkání dominikánské rodiny bylo tomuto svědectví vyhrazeno pouhé půl hodiny, ale byla to půlhodina, na které nám opravdu záleželo. Ovšem při zahájení této části programu jsme zjistili, že bratři jsou pryč. Jediný přítomný byl bratr Šimon a když jsme ho na to upozornili, zmizel také.

My terciáři se navzájem dost známe a víme, co kdo dělá. My se nepotřebujeme navzájem poplácávat po ramenou, jak jsme dobří. Kdyby tam nebyly sestry z druhého a třetího řádu, tak bychom ten kaleidoskop zrušili. Takto jsme se sdíleli se sestrami a bylo to moc pěkné. Se sestrami nikdy není problém. Zaplat' Pán Bůh za ně, za ty přítomné, i za ty, co zůstaly doma.

Jsme pořád ještě dominikánská rodina? Představte si situaci, že se sejde rodina na Vánoce a když se má jít ke stromečku, synové se zvednou a odejdou pryč. Co si pomyslíte o takové rodině? Jak asi ti synové vnímají svou rodinu? V Markovi se píše: „Je-li království vnitřně rozděleno, nemůže obstát. Je-li dům vnitřně rozdělen, nebude moci obstát“ (Mk 3, 24n).

Řídíme se stále ještě heslem Veritas? Nebo platí jen v rámci jednotlivých komunit? Dovedou bratři říct, jaká záležitost byla pro ně důležitější než to, že způsobí bolest své rodině? Možná si vůbec neuvědomili, že působí bolest. Proto je třeba, aby se to dozvěděli a mohli se k tomu postavit.

Ale bude jim to asi muset někdo říct, protože bratři se dali slyšet, že oni OPusculum nečtou. Dává to smysl, dělají to totiž terciáři. Bez podpory bratří (až na čestné výjimky – *pozn. red.*). Může hospodář doufat, že mu pole dá velkou úrodu, když ho nechá ležet ladem? Může sklízet z vinice hrozny, když se o ni celé roky nestará? Proč se diví, že rodí psí víno? A co když na tom poli klíčí nové Zdislavy, Kateřiny Sienské, Grignonové z Montfortu a Frassatiové? Necháme Boží setbu zajít?

Jitka Hosanna Štěpánková

Fotografie z letošního setkání dominikánské rodiny najdete na <http://cadell.rajce.idnes.cz>. Na <http://www.dominikduka.cz/kazaniK/kazani-ze-setkani-dominikanske-rodiny-v-praze> najdete záznam kázání fr. Dominika kard. Duky OP při mši svaté na zahájení setkání.

PROSBY O MODLITBY

- ❖ za otce provinciála fr. Benedikta Mohelníka OP a bratry zastávající provinční officia
- ❖ za dominikánskou rodinu v Sýrii, Pákistánu a na Filipínách
- ❖ za křesťany a ostatní menšiny v Iráku
- ❖ za projekt přestavby pražského kláštera
- ❖ za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ❖ za naše bratry studenty ve Francii
- ❖ za projekt kláštera mnišek v Praze-Lysolajích
- ❖ za projekt Centra rodin sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí
- ❖ za Dny víry 2015 v Praze
- ❖ za všechny minulé, současné i budoucí asistenty místních sdružení LSSD

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY – LISTOPAD

1. Aby opuštění lidé zakoušeli Boží blízkost a podporu bližních.
2. Za dobré formátory, aby moudře vedli mladé seminaristy, řeholníky a řeholnice.
3. Aby Boží království bylo posledním cílem, ke kterému každým dnem svého života směřujeme vědomě.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SVATÉHO DOMINIKA ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

MS BRNO (*představený Radovan Michael Plšek*)

V září jsme se sešli osmnáctého a zažili mimořádnou událost. Ten den připutovaly do Brna ostatky svatého Jana Marii Vianneye a náš představený bratr Michael rozhodl, že letošní zářijové setkání prožijeme spolu s ostatními věřícími naší diecéze v katedrále sv. Petra a Pavla. Po slavnostním přinesení ostatků otec biskup Vojtěch vedl modlitbu růžence s rozjímáním, pak následovala adorace Nejsvětější Svátosti (bývá každý čtvrtek) a v 17.30 hodin mše svatá. S otcem biskupem koncebrovali všichni přítomní kněží z naší diecéze. Kázal kněz doprovázející ostatky z farnosti Arsu. Obětní dary nesly sestry dominikánky ze Střelic. Po mši svaté jsme mohli každý sám, ale vlastně opět společně, protože zástup byl veliký, uctít ostatky tak významného světce a kazatele. Katedrála zůstala otevřená do 22 hodin. Myslím, že mohu s klidem napsat, že z tohoto dne plného milostí a darů budou účastníci dlouho čerpat.

27. září jsme vzpomínali páté výročí návštěvy papeže Benedikta XVI. v Brně Tuřanech. Mše svatá, kterou jsme s ním směli slavit, byla velikým darem pro celou diecézi i široké okolí. A naše sdružení má ještě jeden důvod k díkům. Bratr jáhen Metoděj Karel Pavlík téměř dvacet let usiloval o to, aby byl v Brně památník svatých Cyrila a Metoděje. Při návštěvě Svatého otce z vlastních prostředků zakoupil a přivezl základní kámen k postavení pomníku. Položil jej mezi ostatní základní kameny a Benedikt XVI. jej požehnal. Potom byl kámen uložen na biskupství. V roce 2014 došlo k slavnostnímu odhalení sousoší svatých Cyrila a Metoděje v rámci oslav 1150. výročí jejich příchodu na Velkou Moravu. Díky bratru jáhnovi Metodějovi za jeho vytrvalost a také za obětavost, s jakou se stále účastní bohoslužeb u sv. Michala, i když musí přemáhat velké zdravotní potíže, jež ho v jeho věku provázejí.

16. října se členové našeho sdružení setkali poprvé po prázdninách v kapli kostela sv. Michala. Otec Tomáš si vzal tentokrát téma „Jak čelit životním zkouškám a různým pokušením, které nás v průběhu času potkávají“. Představený bratr Michael nás informoval o červnovém zasedání provinční rady LSSD v Praze. Následovala modlitba radostného růžence, mše svatá a nešpory.

Stanislava Kateřina Bartoňová

SETKÁNÍ TERCIAŘŮ V LYSOLAJÍCH

Další setkání pražských terciářů v lysolajském klášteře mnišek se uskuteční v sobotu 8. listopadu 2014. Všichni jste srdečně zváni.

PROGRAM

(pro zájemce: 7.00 ranní chvály + modlitba se čtením)

8.00 mše sv. (oficiální začátek setkání, přijďte prosím všichni včas)

9.00 občerstvení v hovorně kláštera

10.00 duchovní program: nad exhortací papeže Františka *Evangelii gaudium*

12.00 sexta a růženec v kapli

12.30 oběd

další program podle domluvy

DOPRAVA

Do Lysolaj se dostanete autobusem 160 ze stanice metra Dejvická v 7.28 (na místě je v 7.36). Vystupuje se na zastávce Pod Hájem, od které je klášter 2 min. Kdo jste v klášteře ještě nebyli, adresu naleznete na <http://www.moniales.praha.op.cz>.

PŘIHLÁŠKY: jachym@op.cz

Proviant (k okamžité konzumaci nebo pro sestry) je vítán.

Text exhortace najdete na http://www.paulinky.cz/_d/Radost-evangelia.pdf.

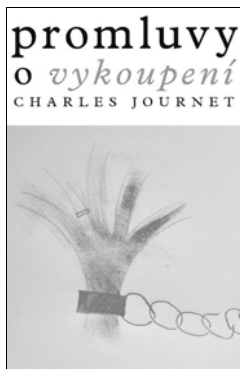
NAKLADATELSTVÍ KRYSTAL OP

Krystal OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 224 237 750

<http://krystal.op.cz>; e-mail: krystalop@volny.cz

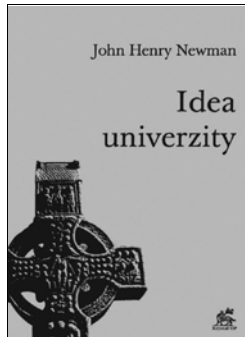
placení zásilek: č.ú. 2105992658/2700, v.s. 6010

sponzorské dary: č.ú. 6375022/2700, v.s. 5797825

Charles Journet: Promluvy o vykoupení

Tajemství vykoupení, jakožto zjevení svrchovaného bohatství Boží lásky a zdroj naší spásy, leží v srdci teologie kardinála Charlese Journeta (1891–1975). Jeho rozjímání nad vykoupením se odvíjí mezi dvěma silnými póly: tajemstvím zla a tajemstvím Božího milosrdenství. Neustále se ocitáme tváří v tvář novým podobám zla, což představuje náročnou duchovní zkoušku. Existuje jediná cesta, skrze níž můžeme z této zkoušky vyjít vítězně, a tou je víra. Neboť jediný pohled víry nám umožní nahlédnout do neproniknutelných hlubin Božího milosrdenství, do tajemství vykoupení. *Brož., 100 str., 130 Kč*

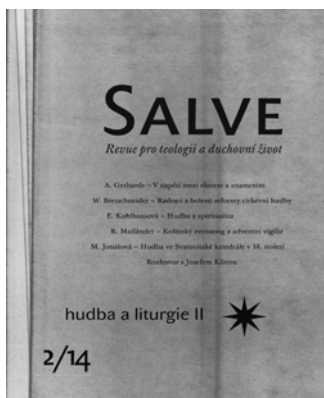
John Henry Newman: Idea univerzity

Tento soubor přednášek a esejů vznikl v době, kdy J. H. Newman spoluzakládal Irskou katolickou univerzitu (1851) a posléze se stal jejím prvním rektorem. Autor v nich výmluvně hájí ucelené vysokoškolské vzdělání zahrnující humanitní a přírodní vědy i filozofii a teologii. Newmanovy pronikavé a brilantně formulované úvahy mají v anglosaském světě dodnes značný vliv a nejednou se ostře protnou se současnými diskusemi o roli vysokých škol ve společnosti, o významu všeobecného vzdělání nebo o vztahu víry a rozumu.

„Univerzita se zavazuje přijímat bez obav, bez předsudků a bez kompromisů všechny, kdo přicházejí ve jménu pravdy; vzájemně přizpůsobovat nanejvýš nezávislé a odlišné názory, zkušenosti a duševní návyky; a poskytnout volný prostor myšlení a vzdělanosti v jejich neoriginálnějších podobách, nejintenzivnějších výrazech a nejbohatším rozsahu. Její svěbytnou funkcí tedy je spojovat mnohé v jedno; a učí tak činit nikoliv pomocí pravidel, jež by se dala sepsat, nýbrž duchaplností, moudrostí a sebeovládáním, prohlubujícím se vzhledem do předmětu poznání a bdělým překonáváním útočnosti a předsudečnosti, kdekoliv se vyskytnou.“

Od J. H. Newmana v nakladatelství Krystal OP také vyšel soubor jeho kázání *Rizika víry*, 2011. *Idea univerzity* vyjde v listopadu, *váz., 288 str., cca 320 Kč*

Salve 2/2014 – hudba a liturgie II

Z obsahu: Albert Gerhards: V napětí mezi slovem a znamením; Wolfgang Bretschneider: Radosti a bolesti reformy církevní hudby; Emmanuela Kohlhaasová: Hudba a spiritualita; Wolfgang Bretschneider: Jakých úkolů se má zhostit hudba v katedrále?; Rozhovor s Josefem Kšicou; Anкета o hudbě a liturgii (D. Eben, S. Hořinka, R. Hugo, br. Jan od Kříže, L. Petřvalský, Z. Pololáník, M. Rataj, B. Sojková, J. Trojan, P. Vrábel, J. Zadina); Richard Mailänder: Staré nové formy. Kolínský evensong a adventní vigilie; Milada Jonášová: Hudba ve Svatovítské katedrále v 18. století; Brice Tissier: Gregoriánský chorál a současná hudba. *Cena: 80 Kč*

Editorial

Vážení čtenáři,

toto číslo revue *Salve* se vrací k tématu, které jsme otevřeli v 2. čísle roku 2008, totiž k tématu hudby a liturgie. Jde tak v duchu systematického rozpracování toho, co nám dlouhodobě leží na srdci – zkvalitnění liturgického života v naší zemi. Toto zkvalitnění nemůže přijít shora, musí vycházet z úsilí všech, kdo se liturgie účastní, a to jsme přece všichni, veškerý Boží lid. Nejde přitom jen o vzdělávání se v teologii a v symbolice mše svaté, jde o kulturu jejího slavení v širokém slova smyslu. K tomu ovšem patří kultivování smyslu pro prostředí, v němž se liturgie odehrává, práce s výtvarným uměním, které je přítomno v sakrálních prostorách, jazykem, jímž se při bohoslužbách hovoří, symboly, postoji a gesty, které se používají. V neposlední řadě k tomu patří i práce s hudbou, která jakožto slovo a zvuk utváří spolu s prostorovým uspořádáním – reprezentujícím vlastní fyzické bytí ve světě – základní souřadnice jakékoli události. Pokud je zpřítomnění Kristova velikonočního tajemství a naše společná účast na něm skutečně centrální událostí našeho života, jak by tomu v případě mše svaté mělo být, měla by se slavení liturgie bezpochyby věnovat neustále mnohem větší pozornost. Zkvalitnění liturgického života ovšem nejde bez důkladné znalosti problémů, odpovědné diskuze a odvahy k hledání stále autentičtějšího způsobu Boho-slžby.

Zatímco zmiňované první číslo *Salve* věnované hudbě a liturgii se zabývalo především otázkami ne vždy jasného vztahu mezi duchovní a liturgickou hudbou, toto číslo se zaměřuje na praktičtější otázky přítomnosti hudby v liturgii a posvátném prostoru. Částečným východiskem mu byla konference *Hudba v katedrále*, pořádaná Centrem teologie a umění a Metropolitní kapitulou u sv. Víta, která proběhla v říjnu

loňského roku v Mladotově domě na Pražském hradě. Právě zaměření na symbolický i praktický rozměr hudby v katedrále, jež je srdcem diecéze a měla by být vzorem liturgického dění v dalších kostelech diecéze, dává i tomuto číslu jisté zakotvení. Většina autorů ve svých studiích tak či onak zohledňuje svou vlastní zkušenost, což nicméně do tématu nevňáší libovůli, ale naopak naznačuje, že síla skutečného hudebního prožitku je podivuhodným způsobem jak zákonitě subjektivní, tak přesahující do tušeného absolutna, které nás jakožto objektivní radikálně přesahuje. Odtud neustálé kroužení kolem vztahu hudby a transcendence, hudby a spirituality, stejně ovšem jako kolem faktu, že se moderní teologie jakoby brání vypracovat její systematický teologický koncept – na rozdíl např. od výtvarného umění, kdy si obrazoborectví vynutilo velmi záhy jako reakci propracovanou teologii ikony, potažmo obrazu.

Hledání teologických a praktických východisek hudební účasti na pokoncilní liturgii tvoří základ, od něhož se číslo v úvodních studiích profesorů Alberta Gerhardse a Wolfganga Bretschneidera odráží k domácím zkušenostem. Rozhovor s regenschorim a varhaníkem Svatovítského chrámu Josefem Kšicou nám dává nahlédnout do hudebního provozu katedrály a tradice, již má rozvíjet. To ostatně doplňuje studie muzikoložky Milady Jonášové o repertoáru katedrály v 18. století, ukazující její kulturní význam a postavení v době evropského hudebního boomu. Anketa mezi současnými hudebními skladateli a interprety nám nabízí dosti rozmanitý pohled na to, jak lze vnímat vztah současné hudby a liturgie a jaká je vůbec situace liturgické hudby u nás, kde narážíme na podstatné problémy. Řadu kritických názorů vyvažují zmíněné nadějně projekty, které ukazují, že zájem o spojení kvalitní současné hudby a liturgie se snad postupně dostává stále více ke slovu i v praxi. Bezprostřední inspirací nejen pro naši pražskou katedrálu může být např. projekt „evensongů“ v katedrále v Kolíně nad Rýnem, nové formy liturgie hodin spojující nešpory a kompletář v odpovídajícím hudebním rámci, který vychází vstříc potřebám současných lidí žijících ve velkoměstě.

Nezbývá než doufat, že odvaha, o níž se mnozí ve svých textech zmiňují a která vede k objevování nových cest toho, jak spojit to unikátní, co nabízí hudba, s tím, co dává liturgie, bude spíše přibývat. Že dotyk posvátna, který v současné sekularizované době tolik lidí hledá právě skrze prožitek hudebního díla, bude znovu zcela přirozeně spojen s oním absolutním zdrojem transcendence, který leží v centru naší liturgie.

Obrazový doprovod tentokrát tvoří ukázky z díla malíře Jaromíra Novotného. Ticho a soustředění, které umělec ve svých obrazech hledá, tvoří vhodný protiklad k našim myšlenkám o zpěvu a hudbě. A není ani tak překvapivé, že soustředěná harmonie Novotného abstraktních děl souzní i s barokním liturgickým prostorem a danou liturgickou dobou, jak je vidět na fotografické dokumentaci jeho letošní postní intervence v akademickém kostele Nejsvětějšího Salvátora u Karlova mostu.

fr. Dominik kard. Duka OP
<http://salve.op.cz>

KNIHKUPECTVÍ OLIVA

Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 606 657 544, <http://oliva.op.cz>
e-mail: knihy-oliva@quick.cz, Otevřeno: Po-Pá 10-18 hod.

Knihkupectví v areálu pražského kláštera nabízí produkci nakladatelství Krystal OP, literaturu z oblasti křesťanství, judaica, pravoslavní a historickou a filosofickou literaturu. Kompletní nabídku naleznete v internetovém knihkupectví <http://oliva.op.cz>. Chcete-li být pravidelně informováni o novinkách, napište nám: knihy-oliva@quick.cz. Těšíme se na vaši návštěvu a objednávky!

Francine Riversová: Dítě smíření

Všem, kdo žijí s bolestí z potratu, a jejich rodinám, které v skrytu a tichosti trpí spolu s nimi. *Návrat domů, brož., 311 str., 330 Kč*

Andrea Riccardi: Století mučedníků

Monumentální studie profesora Riccardiho přináší ořesná svědectví o pronásledování křesťanů ve 20. století. *KN, váz., 549 str., 499 Kč*

Marek Vácha: Věda, víra, Darwinova teorie a stvoření podle knihy Genesis

Cesta, brož., 215 str., 268 Kč

Jan Dobraczyński: Boží přítelkyně. Příběh o Terezii z Ávily

Paulínky, váz., 295 str., 285 Kč

Bratr Emmanuel z Taizé: Málo známá láska, dál za naše představy o Bohu

Cesta, brož., 222 str., 268 Kč

ZE SVĚTA

Stretnutie slovenskej a českej provinčnej rady

V Konvente sv. Dominika vo Zvolene sa 3. októbra 2014 uskutočnilo prvé spoločné stretnutie provinčných rád českej a slovenskej provincie dominikánov.

Českí a slovenskí dominikáni boli spojení v jednej provincii od zániku Rakúsko-Uhorskej monarchie až do roku 1997, keď vznikla samostatná slovenská viceprovincia a následne v roku 2001 samostatná slovenská provincia. Odvtedy sa obe provincie vybrali svojimi cestami a okrem občasnej spolupráce zostali kontakty len na úrovni návštev a neoficiálnych bratských stretnutí. Po 17 rokoch od rozdelenia pôvodnej spoločnej provincie sa stretli provinčné rady oboch provincií, aby rokovali o dôležitých témach týkajúcich sa budúcej spolupráce. Išlo predovšetkým o spoločné pripravenie osláv blížiaceho sa osemstého výročia vzniku Rehole bratov kazateľov – dominikánov, o spoluprácu v oblasti formácie a akademickej činnosti, ďalej o spoluprácu našich vydavateľstiev a kultúrnych centier. Diskutovalo sa aj o pôsobení dominikánov v rozdielnych kontextoch českej a slovenskej spoločnosti. Provinčná rada je spolu s osobou provinciála riadiacim orgánom provincie v období medzi zasadaniami provinčných kapitúl, ktoré sa konajú každé štyri roky.

Slovenský dominikán dekanom teologickej fakulty v Olomouci

P. Egýd Peter Tavel, syn slovenskej provincie dominikánov bol 11. septembra 2014 vymenovaný za dekana Teologickej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Brat Egýd začal vykonávať svoj úrad od 14. septembra. Do úradu dekana bol zvolený akademickým senátom fakulty 19. marca 2014. Na právoplatné prevzatie úradu dekana teologickej fakulty musí byť novomenovanému dekanovi udelené aj nihil obstat od Svätej stolice. Bratovi Egýdovi bolo nihil obstat udelené 8. septembra Kongregáciou pre katolícku výchovu.

<http://www.dominikani.sk>

Dva dominikáni v Mezinárodní teologickej komisii

Papež František jmenoval 26. července 2014 trícet nových členů Mezinárodní teologickej komise. V komisii tak nyní působí dva bratři dominikáni.

Generálním sekretářem MTK zůstal francouzský dominikán fr. Serge-Thomas Bonino z provincie Toulouse. Působil jako profesor teologie na Institutu svätého Tomáše Akvinského na Teologickej fakultě Katolíckého institutu Toulouse. Nedávno byl jmenován děkanem Filozofické fakulty Papežské univerzity sv. Tomáše Akvinského (Angelicum) v Římě. Je také konzultorem Kongregace pro nauku víry.

Dalším členem komise je fr. Gerard Francisco P. Timoner III. z provincie na Filipínách, kde v súčasnej dobe zastáva úrad provinciála. Je také vicekancléřem univerzity Santo Tomas v Manile.

Přejeme těmto bratřím vše nejlepší v jejich nové službě.

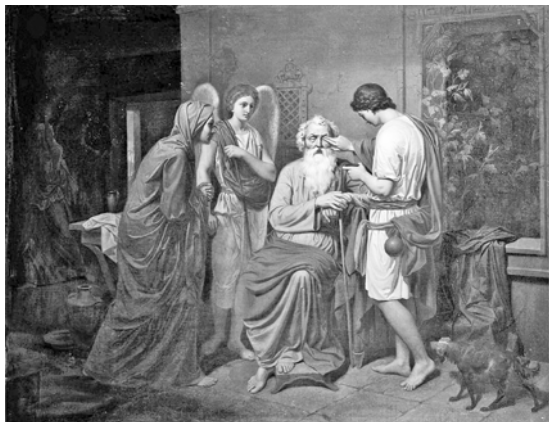
<http://www.op.org>

BUĎTE SVATÍ, NE „SVATÍ“!

V knize Leviticus se mnohokrát opakuje: „Buďte svatí, neboť já jsem svatý!“ Pán Ježíš nám klade na srdce: „Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec“ (Mt 5, 48). Vyplývá z toho jasně, že máme usilovat o svatost. Nicméně pak zaslechneme pod oknem sousedky, které tvrdí s despektem: „No jo, to jsou ti svatí!“ A nemyslí to vůbec pochvalně. Není to proto, že by měly něco proti skutečné svatosti. To spíš my často předvádíme světu karikaturu, kterou považujeme za svatost.

V Bibli je velmi zajímavý příběh Tóbita, otce Tobijášova. Není to kniha historická, je to spíš bajka, podobenství. Začíná tím, že se Tóbit představuje: „Já, Tóbit, jsem chodil po cestách pravdy a konal spravedlivé skutky po všechny dny svého života“ (Tob 1, 3). Velkou část první kapitoly vychvaluje Tóbit sám sebe, jak je opravdu dokonalý. Nic mu není možné vytknout. „Dával jsem svůj chléb hladovějícím a oděv

nahým, a když jsem se dozvěděl, že někdo z mého národa zemřel a byl pohozen za ninivské hradby, pohřbil jsem ho“ (Tob 1, 17). Prostě živý svatý. Působí to až komicky, nepřírozně. Našli jsme zřejmě jediného člověka kromě Krista, který byl zcela bez hříchu.

Až na to, že jeho žena ho měla plné zuby. Jak to?

Byl tak umanutý svým dokonalým plněním Božích příkázání, že neviděl a neslyšel. Byl jako slepý. Bible to

poeticky popisuje: „Nevěděl jsem, že na zdi nade mnou jsou vrabci. Jejich teplý trus mi padl do očí a způsobil mi bílý zákal. Chodil jsem k lékařům, abych se léčil. Ale čím víc mě mazali léky, tím víc slably mé oči bílým zákalem, až jsem zcela oslepl. Zrak mi nesloužil čtyři roky“ (Tob 2, 10). Byl tak zaslepený, že kromě sebe neviděl nikoho jiného. Jeho žena mlčela a tvrdě pracovala, aby uživila celou rodinu. Když přinesla kůzle, které získala prací, podezíral ji, že ho ukradla, a nutil ji kůzle vrátit. Nevěřil jí. Člověk, který se kochá svou dokonalostí, nevěří druhým. Nikdo přece nemůže být tak dobrý jako on! Ve skutečnosti byla jeho žena mnohem svatější, protože ho dokázala dlouhou dobu snášet, než vybuchla: „Kam se poděly tvé skutky milosrdenství? Kam se podělo tvé spravedlivé jednání? Teď se ukázalo, co jsi zač!“ (Tob 2, 14b).

Tóbit sice pochopil, že přestřelil, ale reaguje sebelitostí: „Lépe by bylo, abych zemřel, než abych žil, protože musím poslouchat lživá hanobení a mám velký smutek“ (Tob 3, 6). Člověk neví, jestli se má smát nebo brečet. Tak on ve své aroganci obvinil nevinného člověka ze lži, z příběhu je jasně vidět, že nebyl v právu, a místo aby se omluvil a zkusil se nějak usmířit, žaluje Bohu, jak byla těžce zraněna jeho mužská ješitnost. Ach, ach, tolik to bolí, že by raději umřel. Kdo otevře oči Tóbitovi, aby konečně spatřil pravdu?

Do příběhu se vkládá archanděl Rafael, poslaný od Boha. Jméno Rafael se dá přeložit jako „ten, který uzdravuje“. Sprátelí se s Tóbitovým synem Tobijášem, doprovází ho na cestách a pomáhá mu lovit ryby. Poradí mu, že si má schovat rybí žluč. Taková rybí vnitřnost, několik týdnů uchovávaná na slunci, musí mít neskuutečnou sílu. Pravděpodobně bylo na několik metrů daleko poznat, co v tom váčku Tobijáš nese.

Když se vraceli domů, archanděl – Tobijáš ovšem netušil, že to je archanděl – řekl: „Vím, že jeho oči budou otevřeny. Potřetí rybí žluč jeho oči! Ten lék vytáhne a odstraní

z jeho očí bílý zákal. Tvůj otec bude opět vidět a uzří světlo“ (Tob 11, 7). To také Tobijáš učinil a jeho otec znovu prohlédl.

Byl to ovšem velmi hořký lék. Pokořující pro Tóbita bylo už to, že ten lék musel přijmout z rukou svého syna. Byl zvyklý, že to on poučuje a vede, ne že se nechá vést a poučit. Žluč symbolizuje nesmírnou hořkost, ještě umocněnou smradem zkažené rybí vnitřnosti. Těžko si dovede někdo představit něco ještě odpornějšího. Zamazat někoho páchnoucí rozkládající se rybou musí být velmi ponižující, je to zneuctění, zhanobení. Znamená to, že když chce Bůh někoho vyléčit ze zaslepenosti, použije velkou hořkost a pokoření. Hořkost, kterou člověk dobrovolně přijme. Musí vnitřně souhlasit s Božím lékem. Dokud člověk odmítá hořkost, bojuje proti ní, obviňuje konkrétní lidi ze svého neštěstí, lituje se, brání se přijmout pravdu, uzavírá se do sebe a truceje, Bůh nemůže nic dělat, protože respektuje svobodnou vůli člověka.

Ale hořkostí a ponížením to nekončí! Důkazem, že se Tóbitovi doopravdy otevřely oči, ne jen naoko, je Tóbitův chvalozpěv (Tob 13, 1–18). Pochopil totiž, že jeho oslepení byla milost od Boha. Bůh ho neoslepil za trest, naopak oceňoval, že vzorně plní jeho přikázání. Právě proto, že byl dobrý, chtěl, aby byl ještě lepší. Protože pýcha dokáže zkazit dobro, stejně jako slunce způsobí, že rybí vnitřnosti zasmrádnou. Co je to jiného než pýcha, která mi dovoluje rozhodovat o tom, jestli moji bližní lžou nebo ne, jestli kradou nebo ne? Pýcha nevěří v nevinu bližního, říká „já to vím, já se nemusím nikoho ptát“. Pýcha nutí bližního, aby vrátil, co neukradl (srov. žalm 69 – nárek nespravedlivě obviněného). Pýcha křivdí a cítí se sama ukřivděná, když se obviněný brání.

Nejlepším a zároveň nejvíce hořkým lékem na pýchu je pokoření. Člověk, který přijme pokoření, se stává pokorným, a tím podobným Kristu, který řekl: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný“ (Mt 11, 29). Pokorný člověk už nevkládá důvěru v sebe, ve své schopnosti a zkušenosti, ale vkládá veškerou důvěru v Boha. Neúspěch už ho nezlomí.

Tóbita vykreslil jeho autor velice barvitě, s mnoha poetickými prvky, aby lépe vyniklo, co nám tím příběhem chce říct. Možná teď ukazujete prstem na Tóbitu ve vašem okolí, ale je třeba říct, že mnohem častější je menší pýcha a menší pokoření, ale zato v životě opakované. Bůh nám poskytuje svůj lék jako antibiotika, která se podávají v určitých časových intervalech. Zkusme se tedy raději zamyslet, jestli není kousek Tóbita také ve mně? Jestli ta hořkost, ten kříž v mém životě, na který si neustále naříkám, není právě ta smradlavá rybí žluč, kterou mi podává Pán jako lék. Jestli Pán nechce, abychom se pustili toho, co bylo, a s důvěrou se vydali novou cestou. A nezapomeňme chválit Boha z celého srdce jako Tóbit, když dostal světlo.

Jitka Hosanna Štěpánková

Foto: August Malmström, Tobiáš léčí otcův zrak (19. stol.),

Wikimedia Commons

PROVINCIÁL DOMINIKÁNŮ

P. Benedikt Mohelník OP
Husova 234/8, 110 00 Praha 1
☎ 602 592 174
✉ provincial@op.cz

MNIŠKY KAZATELSKÉHO ŘÁDU

S. M. Dominika Slezáčková OP
Dolní Česká 1, 669 02 Znojmo
☎ 515 221 161
✉ mnisky@op.cz
web: mnisky.op.cz

S. Marie Pitterová OP
Lysolajské údolí 106/21
165 00 Praha 6, ☎ 220 923 159
✉ monialesop@volny.cz
web: moniales.praha.op.cz

ROZJÍMAVÉ SESTRY SV. DOMINIKA

S. M. Terezie Eisnerová OP
Nemocniční 18
190 00 Praha 9 – Vysočany
tereziez55@gmail.com

ČESKÁ KONGREGACE SESTER DOMINIKÁNEK

S. M. Krista Chládková OP
Veveří 27, 602 00 Brno
☎ 541 214 846
✉ kongregace@dominikanky.cz; web: dominikanky.cz

Konvent sester dominikánek Katolický domov studujících

Černá 14, 110 00 Praha 1
recepce: ☎ 224 934 496
ředitelna: ☎ 224 934 856
✉ praha@dominikanky.cz
✉ info@kds.op.cz
web: kds.op.cz

DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY

Lenka Bernadetta Nezbedová
Štědrákova Lhota 76
789 63 Ruda nad Moravou
✉ Nezlenka@seznam.cz
web: zdislavky.wbs.cz

SDRUŽENÍ KNĚŽÍ A JÁHNŮ SV. DOMINIKA

P. Antonín Damián Nohejl
Popelnicová 52, 312 06 Plzeň
☎ 602 327 842
✉ semperfides@seznam.cz

LAICKÁ SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA

Jan Vincenc Horáček
Puškinova 5, 352 01 Aš
☎ 777 296 954
✉ j.horacek@centrum.cz
web: laici.op.cz

DOMINIKÁNSKÁ 8

http://www.dominikanska8.cz
www.facebook.com/Dominikanska8

KAZATELSKÉ STŘEDIŠKO

P. Cyril Molnár OP
☎ 515 224 184, 724 320 064
✉ cyril@op.cz

DOMINIKÁNSKÁ KNIHOVNA

Husova 8, Praha 1
☎ 224 235 731
✉ knihovna.praha@op.cz

Nakladatelství KRYSTAL OP

Husova 8, 110 00 Praha 1
☎ 224 237 750
✉ krystalop@volny.cz
web: krystal.op.cz
www.facebook.com/KrystalOp

OLIVA – knihkupectví

Husova 8, 110 00 Praha 1
✉ knihy-oliva@quick.cz
web: oliva.op.cz

SALVE. Revue pro teologii a duchovní život

Hradčanské nám. 16
119 02 Praha 1-Hradčany
☎ 603 229 688
✉ dominika@apha.cz
web: salve.op.cz

Společnost Tomáše Akvinského (S.I.T.A.)

P. Štěpán Filip OP
✉ SITA-cz@quick.cz
web: http://agora.metaphysica.skaut.org/sita

Hnutí PRO ŽIVOT ČR

Radim Ucháč
Hlubočepská 85/64
152 00 Praha 5
✉ info@prolife.cz
web: prolife.cz

Hnutí SVĚTLO-ŽIVOT

P. Jan Rajlich OP, oaza.op.cz
web: svetlo-zivot.cz

Kard. DOMINIK DUKA OP

Arcibiskupství pražské
Hradčanské nám. 16
119 02 Praha 1 – Hradčany
☎ 220 392 201 (sekretariát)
fax: 220 515 396
web: www.apha.cz

IDI – International Dominican Information

http://www.op.org/.../idi

Summa theologiae

krystal.op.cz/sth/sth.php

DOMINIKÁNI NA INTERNETU

http://www.op.org – centrální stránka dominikánů ve světě

www.op.cz – hlavní stránka dominikánů v ČR

op@op.cz

– e-mailová konference

misie.op.cz – apoštolát provincie

www.dominikani.sk – dominikáni na Slovensku

praha.op.cz – klášter dominikánů Praha

plzen.op.cz – klášter dominikánů Plzeň

olomouc.op.cz – klášter dominikánů Olomouc

www.zdislava.cz – klášter dominikánů Jablonné v Podjí

csos.op.cz – církevní střední odborná škola Bojkovice

www.dominik.cz – stránky o svatém Dominikovi

tyn.op.cz – stránky věnované fr. Tomáši Josefu Týnovi OP

breviar.op.cz – dominikánský breviář online

www.facebook.com/KrystalOp

www.facebook.com/Dominikanska8